

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, Augusztus 13dikán, 1822.

Spanyol Ország.

Egy, Júl. 17d. költ Királyi parancsolat, tekintetbe vévén a' Haza' rendkívül való helyheztesését, jelesen a' Cataloniai zenebonákat, nem különben a' Nemzeti Militzia könnyebességét, a' Státustanács' és a' Cortesek biztossága' jóváhagyásából, és a' közelébb egybehivatandó rendkívül való Cortesek' meggyezését előre feltévé, 25000 legényig terjesztendő katona-szedést rendelt, mellynek végrehajtására Aug. 15d. napja határozottatott. Az újonnan szedett katonákból, a' 37. Linea és Könnyű gyalog Regementeknél külön külön egy harmadik Batalion formáltatik, 's a' Linea és könnyű Lovasság, a' gyalog és lovas Pattantyúság, nem különben a' Sappeur és Mineur Compániák' hijja pótoltatik ki. Minden fél zsoldon lévő, 's különböző Regementekhez csupán névvel tartozó Tisztek, valóságos hadi szolgálatba lépnek. A' szükséges költségekre 8,000,000 reált rendeltetett a' Hadi Minisztereknek.

Az Igazgatószék kihirdette, hogy a' Constitúziós seregek által Cordovánál megverett Királyi Karabélyosok' megmaradt része Cuidad-Realnál a' győzőknek megadta magát.

Generális Morillo ideig-óráig a' Madridi polgári Fő-tiszti hivatalt is viszi, míg a' ferdok használására 4 hónapi szabadságot nyert St. Martin vissza tér. Igen sokan úgy vélekednek, hogy ezen nem mindenek előtt kedves rendelés, csupán addig tart míg a' minden órában várt új

Miniszter Calatrava Úr megérkezik a' Bilbaói ferdőkből.

A' Moniteur Júl. 31d. költ levelében, következő Telegráfi jelentést közöl Marcelléből Júl. 30dikáról: „A' sárga hideg Barcelonában, egy Havannahból tavaly indúlt hajó gazdáján kiütött. Ez az ember két fijaival együtt ispotályba vitetett, de nem elegendő vigyázással bántak vele. Az egészségre ügyelő Junta nagy sietséggel egybehívott.

Két Cabinét-Kurirt a' hazug hír terjesztéséért, szolgálatjokból eleresztettek.

Több olly Tisztek odább állottak, kik a' Pardóban a' Királyi Gárdákat vezérelték.

A' Déli Franczia-Országi Ujságok egy-egy hirdetik a' Spanyol Royalistáknak, a' Constitúziós seregeken és Militziákon vett győzedelmét. Azon Ujságok szerint a' Hit-árhada Cataloniában 20—30,000 emberre szaporodott. Lerida, Hostalrich és Vich, hol ez előtt legerősebb lábon állottak a' Liberalisok, a' Hit-árhada' hatalmában vannak, 's Júl. 15d. 450 Városok és Faluk ismerték meg a' Királyi határtalan uralkodást.

Mind a' Moniteurban mind a' Quotidién nében kijött egy levél, melly Bayonnéből Júl. 23d. indúlt 's mellynek az a' foglalata, hogy egy Kurir vitte volna meg oda a' Madridi Militziák' fegyverből kivetkeztesését, és azt, hogy Morillo mind a' polgári mind a' katonai fő tisztséget együtt viszi, és ez adhatott alkalmatosságot arra, hogy a' valóságos Contra-revolúziót mindenfelé hirteljen. Ezen

bir pedig annál hitelesebbnek tetszhetett, mivel éppen az előtt való nap érkezett meg a Sevillai és a Siguenzai rendtelenségekről és a Királyi Karabélyosoknak Ciudad-Realba meneteléről való tudósítás.

A Journal de Paris következő levelet közli Madridból Júl. 18d. A két új Miniszter, úgymint Calatrava és Lopez-Bannos nem fogadták el az ajánlott hivatalt, s így lévén a dolog, a Don Garelly személyében egyesül az igazságkiszolgáltatására, és külső dolgokra ügyelő, Don Clementinben a belső dolgokra, és a Coloniákra ügyelő, s végre Don Serra Pamblayban a Finanziái és Hadi Miniszter. Don Romerate Tengeri Miniszterre leve. — A Fő-város megtámadásával vádoltattak perét tüzesen folytatják. Nagyon terhelnek 15 Katona-tisztet, különösen pedig a Montevéreket, kik csaknem az egész Spanyol nemzetséggel atyafiságban vannak. Az Espeleta testvérek, kik a Gárdák egyik osztályát a nap kapujánál vezérlettek, szerencsésen elillantván, Bordeauxba értek.

Spanyol Amerika.

Havannába Jún. közepén érkezett Mexicói tudósítások is bizonyítják, hogy Yturbide az odaváló Insurgensek által felállított Császári székre emeltetett, s már meg is koronáztatott. Egy fő rangú Püspök pedig Patriárkhává nevezetett. „A nép (így szól egy New-Yorki levél Júl. 15d-jén) ezen történetek felett vélekedéseiben megoszlott: de lehet binni, hogy a Generális Yturbidének adatott uralkodói hatalom, bizonyosan rövid időn végét szakasztja az ellenkezéseknek.“

A Vera-Cruzi Kastély (St. Juan d'Ulloa erőssége) mind ez ideig a Generális Davila vezérlete alatt lévő Királyi seregek birtokában van. A nevezett Generális

igyekezett a Várost és a szomszéd környéket is újra hatalma alá vonni, de nagy veszteségével visszaveretett. Május 15d napján egy Követség mintegy két millió piasztterrel érkezett Mexicoból Vera-Cruzba, melly summa az Imperialisták meg-egyezésével Spanyol Országba visszatérni kívánó emberek között osztatik fel. Vera-Cruzban azt hirtelik, hogy Generális Wilkinson Mexicoban megholt, és ugyan ott rangjához illő katonai tisztességgel eltemettetett volna; de alkalmasint Generális Longal tévesztették meg, kit, midőn erőszakosan bé akart volna menni a Mexicói Congresszus szalájába, az ajtón álló strázsza általszúrt.

Francia Ország.

A Moniteur Júl. 28dikán a la Rochellei öszveesküdtek perének megindításáról körülállásos tudósítást közöl. A nevezett öszveesküvés más még nagyobb öszveesküvéssel lévén egybefüggésben, mellynek fészke magában Párizsban van, a per a Párizsi törvényszék elibe vitetett. Ki jött a nyomozásokból hogy Carbonarik szövetsége áll fen Párizsban s Francia Országban több Városaiban s éppen olyanlábán, mint volt Olasz-Országban. 36 bévadoltak közt 12 a Carbonári, s ezek közül egynek az ágyában 13 gyilkos találtott.

A Királyi Universzítás Nagy-Mestere a Francia Országi Érsékekhez és Püspökhöz egy irást bocsátott, mellyben szívekre köti hogy az Ifjúság nevelése közül hathatósan munkálódjanak. „Kétséghívűl nagy fontosságú dolog“ mond a Nagymester „megnyitni az Ifjúság előtt az emberi ismeretek pályáját, s lelkeknek nemes repülést adni, hogy alkalmatosokká tétethessenek külömbféle hivataloknak viselésére, mellyekre az emberi társaság oszt-

lik. De még sokkal fontosabb dolog, virtusos erkölcsök által oltalmazni őket a' világosodás' és ész' visszaélései ellen, 's e' szerint ifjúi gyengé értelmeknek a' legjobb kezességet szolgáltatni 's a' t."

Júl. 28dik nagy diplomatikai ebédet adott Vilel Ur, mellynél Lord Stewart is jelen volt.

Herczeg Eszterházy a' Londoni Udvarnál lévő Ausztriai Nagy-követ Párizsba megérkezett.

Nagy Britannia és Irlandia.

Cauning Urnak az Alsó-ház elibe terjesztett kérelme' alkalmatosságával, mellyben a' Nyugut indiai iszonyú tengeri rablások felől panaszol, heves vitatás kezezdett azon védelem' csekélysege felett, mellyet Nagy Britania saját jobbagyínak nyujt mindenféle tengereken, mikor a' Francia hajók, mellyek a' Görög vizeken járnak, mind a' Anglus kereskedőknek mind a' szenvedő emberiségnek pártjokat fogják, 's efféle jótetemenyekkel Nyugot-indiában az Amerikaik is viseltetnek Anglia iránt. Marquis Londonderey, a' Madritban lévő Anglus követnek Harvey Urnak, a' Cuba mellett Anglia ellen Spanyol vitorla alatt tett tengeri rablásokra nézve adott instructiójából hozott-fel némelly helyeket, mellyekben nyilván jelentetik, hogy ha Spanyol Ország sikeresen nem lát a' dologhoz, Nagy Britannia nyomozni és büntetni fogja azon szökevény rablókat, kik magokat a' nevezett szigetnek lakatlan partjaira veszik. Erre Spanyol Ország parancsolatot adott a' Sándor nevű Britaniai hajó kirablojinak kitapogatások 's megbüntetések iránt, 's meghagyta egyszerűsmind hogy az efféle tetteknek ellenek kell dolgozni.

O' Meara, Bonaparte' volt Orvosa,

ki jó forma csotos ember, személyesen neki szökött a' Times tulajdonosának Walter Urnak, mivel ez Ujságában azt mondá, hogy O' Mearának Bonapartéről írott könyvében sok a' nem igaz dolog. Dolgot adott Walternek megmenekedni az Orvosnak vad megtámadása alól, de még is azt vállotta, hogy a' mit mondott, vissza nem húzza. Walter az Orvost bévádolta, azonban megelégszik annak azon kinyilatkoztatásával, hogy hirtelenkedett. De O' Meara, mind e' mellett is 500 font Sterling kezesség' letételével nyerheté-meg személyes szabadságát.

Edinburgban nagy készülétek tételnek a' Király' elfogadására, kinek Londonból való indulása Ang. 8dikára határozott. Ő Felsége majd a' Holyrood-Honseban, a' Skócziai Királyok' hajdani lakóhelyében, hol a' reggeli udvarlásokat is szándékozik elfogadni, majd a' Buccleugh Hercezeg' palotájában fog változtatva lakni.

A' Kincstár Cancellarius a' azt ajánlotta Júl. 24dik az Alsó-házban, hogy alázatosan kérni kell Ő Felségét, hogy Anglia régi História-és Kronika-íróinak munkáikat új tiszta nyomtatásban engedné-meg kiadatni, melly munka mind Ő Felsége nevére fényt mind a' Hazára hasznot fog vonni, 's a' Ház örömet megadja Ő Felségének a' munka' kiadására megkivántató költséget. Többen támogatták a' hazafiúi ajánlást, 's iránta, a' Királyhoz nyujtandó kérelem, minden ellenmondás nélkül elfogadtatott.

A' l'Eclipse nevű hajdan híres paripának Skeletonja 1000 Guiniért bocsáttatott áruba.

Brasilia és Portugallia.

A' legújabb Londoni Ujságok írják, hogy a' Koronaherczeg Május 13d. az aty-

ja születése napján, úgy nyilatkoztatta ki magát a Várpiaczon tisztelkedő seregek előtt, hogy kész ily titlust felvenni: Brasilia Régens Herczege és Constitúziós Protectora. Ugyan azon tudósítások szerint a Minas-Geraesi és más Brasiliai Tartományok Deputatusai nem akarnak Lisbonába menni 's a Cortesek közt helyet 's voksot nyerni. A Courier mind ezen történeteket úgy nézi, mint a függetlenség forma szerint lejendő kikiáltásának, 's az Anya-országtól elválásnak bizonyos előpostáit. De a már más kérdés, hogy Brasilia éjszakai tartományai, (Bahia, Pernambuco, Maranhão 's a t.) nem kívánnak e más systemát?

A Wilna nevű postahajó Május 26-dikáig terjedő tudósításokat hozott Rio de Janeiroból Angliába. Ezek megerősítik az említett hírt a Koronaherczeg titulusa iránt, 's azt így változtatják: Constitutionalis Regens Herczeg 's Brasilia Országának örökös Oltalmazója.

A m e r i k a.

Washingtoni tudósítások szerint, a hazájába visszatérő Francia Miniszter Jún. 25d. vett búcsút az Elölölötől; 's Menon Julius Ur marad ottan Biztosnak.

Az Észak-Amerikai Statusok Elölölője meg kínálván Rodney Urat, hogy valamely Déli Amerikai Tartományban követséget vállalma, ez Buenos-Ayrest választotta.

Az a hír, mintha St. Martiu letette volna a Péruai Protectorátot, nem bizonyosodott bé. Ellenben az újabb Jamaikai tudósításokból (Jún. 8d.) azt olvassuk, hogy Bolívar megvette Quitót. Obester Morillo a Generalis Morillo Maracaibói capitulatioja következtében, 500 Spanyolokkal Cubába érkezett.

B é c s.

Nagy-Méltóságú R. Sz. B. Gróf Széki Teleki Sámuel Ur Ó Excellentiájának az Erdélyi Nagy Fejedelemség Udvari Cancellariusának szomorú halotti pompája folyó Augusztus 9dikén ment végbe. Délutáni 4 1/2 órára gyülekeztek fel a Fels. Erdélyi Cancellaria épületébe igen nagy számmal a Boldogultnak tisztelői: az egész Fels. Erdélyi Udvari Cancellaria; a Fels. Magyar Udvari Cancellariának több Tagjai, a Max József Magyar Nemes Gyalog Regementnek 's a Magyar Nemes Testőrseregnek Tiszti Deputatioji mind fátyolos karokkal, 's a különféle renden lévő Uraságok. Itt, a díszesen ékesített koporsó felett, a válogatott szomorú hallgatók előtt Tiszt. Tudós Faesi Károly Ur derék rövid beszédében igen fontosan fejtegette, mi volt a Nagy Férjű, politikai, tudományos és erkölcsi tekintetben. Innen, a test hat fekete lovas gyász szekérre tétetvén, 's a Boldogult mely gyászban öltözött cselédjei által fátyalakkal körülvetetvén, a Reform.Templom felé elindított, követvén a szomorú nagy Uri sereg kocsijaikon. Bár ha itt az efféle történet nem ritka, még is olly csoportosan tolongott a menetel' utzáján a nép, hogy számát rendkívülvalónak lehet mondani. Bévitetvén a koporsó a templomba, az Ur asztala elibe helyeztetett, 's körülte 's a székekben helyt foglalván a mind két nembeli szomorú tisztelkedők, a karnak rövid éneklése után Fő Tiszt. Superintendens H a u s k n e c h t Justus Ur állott a koporsó mellé, 's ismeretes ékesenszólással adván-elő a Boldogultnak fénylő virtusait, az Anyaszentegyház, Iskolák 's minden köz hasznú intézetek' előmenetelére terhes hivatalai hív viselése mellett is szentelt élete pályáját; igaz egyenes magasztalásával mindeneknek szívét mé-

lyen elérzékenyítette. A' Templomból, a' Városon kívül lévő halottas-boltba vite-tett a' test, 's onnan egész csendességben, életé' folytatáshoz illőleg, fog Erdélybe a' Sár-romberken lévő családi kriptába híven levi-tetni. — Gyermekének R. Sz. B. Grófné Szé-ki Teleki Mária Ő Nagyságának, Gróf Rhédei Ádám T. N. Doboka Vármegye Fő Ispánja Ő Nagysága élete párjának 's R. Sz. B. Gróf Széki Teleki Ferencz Ur Ő Nagyságának 's hozzájuk tartozó Kedveseiknek neveli mély bánatjokat, hogy forrón szeretett 's tisztelt atyjoknak utól-só órajiban jelen nem lehetének. — Noha a' Boldogult még élteben kiadta ked-ves Gyermekének fekvő jószágbeli része-ket, végrendelésében még is bőv jutal-makban részeltette azokat, mind a' mellett is, hogy a' közjóra, Templomokra, Isko-lákra 's Bibliothecájában nyolcz kilencz száz ezer forint közt lévő summát hagyott, 's a' hozzája közelébb lévő híveiről is igen szépen gondoskodott.

A' Fries és Társai' Nagykereskedő Háza azt az ajánlást tette, hogy az Alsó Ausztriai hajókázó Canalisnak, elébb ugyan Magyar Országba Sopronyig, azután, ha lehet szinte az Adria tengerig való foly-tatását, Aktziás társaság' felállításá által munkába venni 's a' Canalisnak hajókáz-ható részét kibérteni kész. Ő Cs. K. Felső-ge méltoztatott a' Canalis' ajánlott folytatá-sa iránt tökéletesen kidolgozott költség-számítást maga elébe terjesztetni 's egy-szersmind a' Bécestől Német Ujhelyig ter-jedő Canalis hajókázható része' kibérlet-tésében megegyezni; mellynek követke-zésében a' Canalist, minden hozzá tartozó hasznokkal együtt a' nevezett Nagykeres-kedő Ház meghatározott esztendőkre való-sággal által is vette.

Aug. 12d. Bécsben, a' Státuspa-pirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 80 7/8; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 40 13/32; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. —; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv. Phen 99 11/16; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 ftért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-Banko Obligáziók 2 1/2 pCtmal 37 1/2; 100 forint C. Pénz 249 7/8 for. V. Cz. ban. — 1 Bank-Aktzia 826 f. C. P.

Magyar Ország.

Egerből. Méltóságos Zsadányi és Török Szent Miklósi Almásy József Ő Nagysága, a' Kir. Fő Törvényszéknek Köz-birája, hajdan igen kedvelt Első Al-Ispánunk, Ő Felsőségének kegyelme által Fő Ispáni Helytartónkká és Kormányozónk-ká rendeltetvén, fényes hivatalába való beiktattatását Júl. 29d. napjára rendelte, és noha minden pompás elfogadásnak jó előre ellene mondott; de a' Statusok és Rendek határt nem ismerő szeretete azt vitte végbe Második Al-Ispánunk ifjabb Tek. Gosztonyi Pál Úr' előlülése alatt, hogy elfogadására mindent, a' mi illendő, és tisztességes, megtegyünk. Mellyhezké-pest Júl. 28d. délután igen fényes Depu-tatio ment elejébe, az úgynevezett Köpo-rosi hegy alá, mint ezen Nemes Heves Vármegyének határszélére, a' hol már a' Főbb-méltóságú és Nemes Rendből 200-nál többen várakoztak Ő Nagyságának el-fogadására. Ezen fényes gyülekezeten ki-vül a' Nemes Lovas-sereg is a' Vármegye zászlója alatt, kiket Tek. Bernátfalvi Be-ernáth Antal Fő Szolga-Bíró Úr vezérlett. Más csapat Lovas-sereg pedig egészen Borsod Vármegyében fekvő Ostoros hely-ségig ment Ő Nagyságának elejébe, Eger Városa Lovas-seregével egyetemben, ki-

ket Páczány János Kapitány Úr vezett. Estvéli 6 óra tájban érkezvén, meg Ő Nagysága a' hegy' fokához, hol a' nap hőrsége ellen díszes sátor vonatott-fel, a' Mélt. és Tek. Rendek' nevében Fő Tiszt. Frim Egri Kanonok Úridvezlette Ő Nagyságát. Ezen váratlan megtiszteltetését igen szívrehatóképen köszönte meg Ő Nagysága, 's azután kocsiba ülven, a' többi Rendekkel együtt, mozsarak' dörgései között vezetett a' három féle Lovas-sereg által a' városba. A' Maklári kapuhoz érkezvén, a' Városi Deputatio tisztelte meg Ő Nagyságát, 's onnan a' Polgári négy Companiákból álló katonaság' és a' számos Czehek' zászlója alá öszvegyült mesteremberek sorai között; az úgynevezett Generális-házhoz a' kirendelt szállásra érkezett, hol a' Nemes Város török muzsikája tisztelte, és a' Nemes Vármegyének fényes Deputatioja fogadta, 's bevezetvén, Mélt. Madarassy Ferencz Püspök Úr, mint annak szószólója köszöntötte. Ekkor a' fegyverek és mozsarak vig dörgései hirdették Eger' vidékein a' pártfogásért esdeklő adózó népnek, hogy igazság szerető atya érkezett kebelébe. A' hosszás török-muzsika után a' nagy vacsorához ültek az Úri vendégek. Más nap reggel hasonló fényes Deputatio hívta meg és kísért fel Ő Nagyságát a' Vármegye' házához, 's útjában ismét egy más Deputatio a' grádicsoknál újabban megidvezlette. Örömhírlások között beérkezvén Ő Nagysága a' Vármegye' szalájába, Elölülői helyéről általad a' kineveztetéséről szóló Diplomát a' Fő Notárius Úrnak, mellynek felolvasása után a' Felsőházhoz tartozó hiteltetett és a' sok Éljen-kiáltások után fontos beszédet tartva, mellyben a' Tisztviselőknak szívekre kötötte az adózó népnek holdogságát, úgy több tiszti köteleességeket. Etre a' Nemes Vármegye' részéről Tek.

Rottenstein Fő Notárius Úr ékesen megköszöntötte. Azután Ő Nagysága számos Tábla-Birákat nevezett 's azok közt Döbrentei Gábor Urat is, az egész Haza előtt igen érdemes Férjfiút 's Megyebeli birtokost, 's ezután némelly királyi parancsolatok felolvasatván, a' Rendek szelveloszlottak. — Ezen alkalmatossággal három nap alatt megvendégelt Ő Nagysága 1450 mindenféle rangú személyeket. Legnevezetesebb ezek között az, hogy a' sok Katona-Tiszteken kívül, az itten kvártélyozó Herczeg Eszterházy Regementjébeli köz vitézeket is, mint a' Thron' és Haza' védőit, gazdagon megvendégelte. — Éltesse az Egek' Úra számos esztendőig kegyes Fő Kormányozónkat!

Nagy-Károly, Júl. 26d. A' mit Gymnasiumunk már régtől fogva vágyva várt, hogy t. i. kegyes Fő Directorát, mint szeretett édes Atyját kebelében tisztelhesse, végtére ezen napokban megnyerte, midőn Mélt. és Fő Tiszt. Sz. András Tokody István Úr, Cs. K. Tanácsos, N. Várad Kanonok, Egyedi Apátur, T. N. Bihar Vármegye Tábla-Birája, mint ezen N. Várad Tudományos Kerület Fő Directora, az Ifjúság' meglátogatására szerencsésen elérkezte. Ezen nagy Férjfiúnak megjelenéséből származó édes örömmünket, Tudós Barkovics István Úr, a' Gymnasiumnak fáradhatatlan Directora a' kedvelt Tanítóktól környülvétve, szíves tiszteletül és hív. szeretetül jeles deák beszéddel nyilatkoztatta ki, mellyre midőn Ő Nagysága fontos okokkal lelkesen felelt volna, Tiszt. Bélik Zsigmond Úr, a' Vid. Iskola Tanítója, általnyújtotta deák Elegiját, nemkülönb Tiszt. László Aloyz Úr a. IV. Gramm. Tanítója tiszta magyarsággal készült Odáját, mellyek nyomtatásban is kijöttek. Ezeket Ő Nagysága, kinél nem a' méltóság az érdemet, hanem az érdem

szerzi s emeli a méltóságot, mind kegyes szívvel vevé, kijelentette azonnal, midőn mindnyájoktól kísértetni kívánt a Nemzeti Iskoláknak látogatására, hol midőn megelégedve mind a három Osztályban tisztét végezné, betért a Rajzoló-iskolába. Itt tovább gyönyörködtette magát Tiszt. Schunik Calazant Ur, Rajzoló-tanító által készített remek munkákban, melyek valamint a Tanulók nagy hasznára, nem különben a Gróf Waldstein Emanuél Ő Nagyságától ezen Osztály számára ajándékozott ritka régiségeknek is díszere vannak. Innen visszament Ő Nagysága a mindenek Ura Istenének hálákat adni a híres T. Piaristák templomába, hol ájtatosságát végzván, meglátogatta Tiszt. Kurtz Egyed Urat, hajdani szeretett Oktatóját, melly által eleven példát adott arra, mind tisztelettel s háládatossággal kell viseltetni azon férfiak iránt, kik egész életeket az Ifjúság nevelésére áldozták fel. Innen Klobusiczky Ignác Ő Nagyságához ment által. — Más nap, Júl. 24d. megjelent Ő Nagyságához Fő Tiszt. Kramer Mihály Kánonok Ur, N. Károlyi Esperest és Csinálosi Plebánus, s több előkelő Uri személyek, kiknek társágában Ő Nagysága az Isteni ájtatosság után megvizsgálta a Gimnasiunot, s annak minden Osztályaiban a kiszabott tudományokból, hol maga hol kísérorji az Ifjúságot kikérdeztök, s mindenütt az Isteni félelemre, a kegyes Fejedelem hűségére, édes Hazánk szeretetére s kötelességek további tökéletes teljesítésére Ő Nagysága különös atyai szívvel ösztönözte az Ifjúságot. Délután az Orosz és Oláh Iskolákban folytatta látogatásait, mellynek végével tudományos tanácskozást tartott, mellyben az Ifjúságnak tökéletes neveltetése felől való teljes megelégedését több ízben nem csak szóval jelentette, de keze irásában is emlé-

kezetül meghagyta, mellyel egyszersmind látogatását is befejezte. Júl. 25d. reggel, minekutána a Tanítók különös atyai kegyességét mély tisztelettel megköszönték, az Ifjúságnak Eljen kiáltása közt útnak indult, kísértetvén Mező-Petriig a Gymnasium Directorától és Tanítóktól, kiknek szívekben mélyen be vagyon nyomva boldog emlékezete.

E r d é l y.

Kolozsvár Júl. 15d. Felsőleges Urunk dicsőséges uralkodását és közelebből nagy fájdalomkra elhúnyt Fő Igazgatónk Erdélyi Gubernátorságára nézve második Gróf Bánffy Györgyünk kormányozását, örökös emlékezetben fogják tartani azon boldogító Intézetek is, mellyek a gazdaság szorgalmatosság, és kereskedés előmozdítása tekintetéből elkerülhetetlenül szükségsek, ugy mint vásáros, és sokadalmas helyeknek czél szerint való elrendelése, és az országos utak tartós és mesterség szerint való kirakátása. Nem telt el 12 esztendő, és ezen idő alatt 10 helységre nézve méltóztatott Felsőleges Urunk, vásári és sokadalmi Privilegiumokat engedni, közönséges boldogító czél szerint. Legújabb ezek között, mellyet az igen régi Felső-Szálláspataki Osztályos Kenderesi és Mara Familiák nyertének. Ezen Privilegium szerint Héti-Vásárok minden héten Csötörtök napokon, sokadalmak, és szerint Szent György, és új Kalendárium szerint Szent Mihály napjain fognak tartani Nemes Hunyad Vármegyében Felső-Szálláspatakon. Minthogy pedig mind sátoros, mind barom-piaczok elegendő bő tágassággal már jó móddal készítették, és vendégek számára szükséges alkalmatosságok is építettek: mindeneknek tudára adatik, hogy ezen folyó esztendőben új szerint Szent Mihály napján a szokott mó-

den a' sokadalmi és héti vásári piaczok meg fognak nyittatni.

Valánilyen szükségesek a' jó vásári piaczok, éppen olly hasznosok a' jó utak. — E' részben is Erdélyre nézve bámulás, mit tett légyen Felséges Urunk bölcs uralkodása. Lehetetlen is ez úttal ide nem iktatni hivatalos jegyzésünk' legrövidebb kiírását:

Posta, és kereskedő utak Szebenből Bécs felé.

Szeben és Szeradahely Székben 29,723 öl; Szász Sebes Székben 3,000; Szászváros Székben 9,718; Hunyad Vármegyében 40,000 öl, mind öszve . . . 82,441 öl.

Szebenből Brassó felé.

Szeben székben Fiekkig 13,271; Fogaras és Brassó vidékein megszakasztott darabokban . . . 7,000 öl.

öszveséggel . . . 20,271 —

Szebenből a' Veres-Toronyi úton Oláh Országig, azon 5450 ölon kívül, mellyek még VI. Károly Császár idejében rakattak; az új út teszen . . . 4,192 ölet.

Szebenből Bukovináig.

Szeben Székben új út 2,691; megszakasztott darabokban Maros Székben Thorda és Kolo's Vármegyékben . . . 13,861

Besztercze vidékin . . . 4,400 a' Tihuczai út Bukovináig azon 12,565 ölon kívül, mellyek Mária Theresia és József Császár idejében rakattak, az új út teszen . . . 7235 ölet.

öszveséggel . . . 28,187 ölet.

Segesvárról Csik-Szeradáig.

Udvarhely és a' több Székekben öszveséggel . . . 21,242

Thordától Kolozsvárig.

Thorda Vármegyében . . . 7,538

Kolozsvárról Debreczen felé.

Somlyó körül . . . 763

Kolozsvárról Besztercze felé.

Belső-Szolnok Vmegyében 13,857

Besztercze vidékin . . . 4,800

Brassóból Gyergyó-Szent-Miklósig.

Háromszék, Csik, és Gyergyó Székekben öszveséggel . . . 49,000

Igy mind öszve tesznek az új

Posta és Kereskedő utak: 232,191 ölet.

Ezekon kívül vannak az új só-utak, mellyek az Országban mind öszveséggel tesznek, ide nem számlálván a' Zaránd Vármegyei 34,369 ölet, mellyek Mária Theresia és József Császár idejében készütek, és most csak újittatnak . . . 73,910 ölet.

Következésképen Fels. Urunk uralkodása alatt 1820d. esztendő végéig (mint hogy a' mult, és idei esztendőbeliek hivatalosan még nem tudatnak) készült mindenféle rakott új utak öszveséggel 305,001 ölet tesznek.

Egy hazafiúi törekedésű Erdemes Gazda általunk az iránt kér, nála nagyobb tapasztalású férfiaktól tanácsot, miképen kellésék a' szántóföldekről és rétekről a' földi (gyalog) bodzát örökre kiirtani?